

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет будівництва та транспорту
Кафедра архітектури та інженерних вишукувань

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

ОК 3 Законодавство в архітектурі та основи проектної справи

Реалізується в межах освітньої програми

Архітектура та містобудування

за спеціальністю G 17 Архітектура та містобудування.

на другому рівні вищої освіти.

Розробник:

Бородай А.С., доцент, кандидат архітектури

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри архітектури та інженерних вишукувань	протокол від ____4 червня 2025 року ____ № 14
	Завідувач кафедри Бородай Д.С.

Погоджено:

Гарант освітньої програми

Артем БОРОДАЙ

Декан факультету, де реалізується освітня програма

Олександр СОЛАРЬОВ

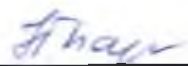
Рецензія на робочу програму надана

Чередниченко О.М.

Талущина С.А.

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

(Надія Каранік)

Зареєстровано в електронній базі: дата:

06.07.

2025 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	ОК 3 Законодавство в архітектурі та основи проектної справи		
2.	Факультет/кафедра	Факультет будівництва та транспорту, кафедра архітектури та інженерних вишукувань		
3.	Статус ОК	Обов'язковий компонент		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	Освітньо-професійна програма «Архітектура та містобудування» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю G 17 «Архітектура та містобудування» кваліфікація: магістр архітектури.		
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)			
6.	Рівень НРК	7 рівень		
7.	Семестр та тривалість вивчення	1 семестр,15 тижнів.		
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5		
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття) Денна		Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	
		16	44	-
10.	Мова навчання	українська		
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	к. арх., доцент Бородай Артем Сергійович		
10.1	Контактна інформація	кабінет 431е; т. +380996447904; tyomaboroday@gmail.com		
12.	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент «Законодавство в архітектурі та основи проектної справи» є складовою підготовки магістра архітектора, спрямований на комплексне засвоєння студентами знань щодо архітектурного законодавства, теоретичних засад створення проектних організацій, їх завдань та цілей, організаційної структури та принципових організаційних процесів; оволодіння сучасними формами та методами організації проектної справи		
13.	Мета освітнього компонента	Формування у студентів теоретичних та прикладних знань щодо архітектурного законодавства, форм та методів проектної справи, забезпечити знаннями, необхідними для правильного застосування стандартів та норм у проектуванні		
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на знаннях з таких освітніх компонентів як: Архітектурне проектування та благоустрій багатофункціональних комплексів, Методика наукових досліджень в галузі архітектури та містобудування 2. Освітній компонент є основою для таких освітніх компонентів як: Архітектурне проектування та благоустрій багатофункціональних комплексів, Реконструкція об'єктів архітектури в міс-		

		тобудівному середовищі, Комплексне архітектурно-дослідне проектування, Інноваційні конструктивні рішення та матеріали, Енергоефективність та екологічні рішення в архітектурі; Проектно-дослідна та передатестаційна практика; Кваліфікаційна (фахова) атестація
15.	Політика академічної доброчесності	Дотримання академічної доброчесності для здобувачів вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної або наукової діяльності. Порушенням академічної доброчесності при вивченні ОК «Законодавство в архітектурі та основи проектної справи» вважаються : академічний плагіат, академічне шахрайство (списування, обман, видавання кимось виконаної роботи за власну), використання електронних пристроїв під час підсумкового контролю знань За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: Академічний плагіат – оцінка 0 , повторне виконання завдання. Академічне шахрайство – анулювання отриманих балів; повторне проходження оцінювання повторне виконання не самостійно виконаної роботи; Використання електронних пристроїв під час підсумкового контролю знань – відсторонення від виконання роботи, оцінка 0, повторне проходження підсумкового контролю
16.	Ключові слова	Нормативи, ліцензування, містобудівна документація, ДБН, авторське право, проектування, експертиза, дозвільна система
17.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4424

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде ...	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП) ¹						Як оцінюється РНД
	РН ₀₃	РН ₀₈	РН ₁₀	РН ₁₂	РН ₁₃	РН ₁₄	
ДРН 1. Здатен розуміти та аналізувати основні законодавчі акти і нормативи щодо архітектурно-проектної діяльності.	+						Розрахунково-практичне завдання, екзамен
ДРН 2. Здатен застосовувати теоретичні знання у практичній діяльності та користуватися стандартами і нормативами в проектуванні, враховуючи принципи сталого розвитку.		+	+	+	+	+	Розрахунково-практичне завдання, екзамен
ДРН 3. Здатен аналізувати містобудівну ситуацію при розміщенні об'єкта будівництва в структурі міста з урахуванням вимог сталого розвитку.	+		+	+		+	Розрахунково-практичне завдання, екзамен
ДРН 4. Здатен складати архітектурно-планувальне завдання на проектування об'єкта та містобудівні умови і обмеження.	+		+	+			Розрахунково-практичне завдання, екзамен
ДРН 5. Здатен розуміти і застосовувати теоретичні засади створення і функціонування проектних організацій, їх завдання і цілі з орієнтацією на сталі підходи в архітектурній практиці.	+						Розрахунково-практичне завдання, екзамен

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу				Рекомендована література ²
	Аудиторна робота			Самостійна робота	
	Лк	П.з / семін. з	Лаб. з.		
Тема 1. <i>Зміст і завдання архітектурно-проектної діяльності.</i>	2	6	-	10	1, 2, 8, 9-11, 14, 15

¹Має відповідати Матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми, зазначається для обов'язкових освітніх компонентів ОП I та II рівня, для усіх (обов'язкових та вибіркових ОК) ОП III

²Конкретне джерело із основної чи додатково рекомендованої літератури

- Об'єкти та суб'єкти архітектурно-проектної діяльності; - Цілі архітектурно-проектної діяльності; - Завдання архітектурно-проектної діяльності; - Учасники архітектурно-проектної діяльності; - Визначення основних термінів, що вживаються в «Законі України про регулювання містобудівної діяльності»; - Управління у сфері містобудівної діяльності.					
Тема 2. Інформаційне забезпечення процесу проектування. - Система нормативної документації в Україні; - Регіональні і місцеві правила забудови; - Комплекс вихідної інформації для проектування; - Законодавство у сфері містобудівної діяльності; - Об'єкти та суб'єкти містобудування. Аналіз прикладів.	2	4	-	10	2, 3, 8, 9-13
Тема 3. Технологічне забезпечення процесу проектування. - Підготовка до проектування; - Якість та строки проектування; - Стадії проектування; - Погодження, експертиза та затвердження проектної документації; - Містобудівний кадастр та містобудівний моніторинг.	2	6	-	10	2, 7, 8, 11, 12
Тема 4. Містобудівний кадастр як інструмент управління територіальним розвитком - Поняття та структура містобудівного кадастру; - Нормативно-правова база функціонування; - Функції та роль у містобудівній діяльності; - Система ведення, оновлення та доступ до інформації; - Використання кадастру при розробці містобудівної документації; - Зв'язок з іншими інформаційними системами; - Приклади впровадження у містах України.	2	4	-	12	1, 2, 3, 8, 9, 11
Тема 5. Електронний документообіг у сфері архітектури, містобудування та будівництва. - Види містобудівної документації та цифрові формати; - Сучасні системи електронного документообігу (ЄДСМ, ДІА, ГІС);	2	6	-	12	2, 5, 7, 8, 9, 14

- Подача, розгляд, погодження проектної документації онлайн; - Юридична сила електронних документів; - Проблеми та перспективи впровадження електронного документообігу; - Роль BIM-технологій у цифровому документообігу; - Приклади електронної взаємодії в будівельному процесі.					
Тема 6. <i>Особливості започаткування проектної справи в Україні</i> - Загальні засади і основні кроки щодо створення власної архітектурної справи; - Законодавчі вимоги та особливості започаткування проектної справи; - Умови і шляхи успішного функціонування архітектурно-проектної справи.	2	6	-	12	2, 4, 6, 8, 9-11
Тема 7. <i>Авторське право в архітектурі та будівництві</i> - Основи авторського права: поняття, об'єкти, суб'єкти; - Авторські права архітектора: особисті та майнові; - Реєстрація авторських прав на проект; - Використання, відтворення та зміни архітектурного об'єкта; - Захист авторського права: українська та міжнародна практика; - Порушення авторських прав: приклади та юридичні наслідки; - Особливості авторства при колективній роботі та в проектних організаціях.	2	6	-	12	2, 3, 6, 7, 8, 10, 13, 16
Тема 8. <i>Сталий розвиток та цифровізація у сфері архітектури та містобудування</i> - Поняття сталого розвитку в архітектурі та містобудуванні; - Принципи екологічного, соціального та економічного балансу; - Роль цифрових технологій у досягненні сталого розвитку; - Інструменти цифровізації: BIM, GIS, Smart City; - Цифровий моніторинг ресурсів та впливу на довкілля; - Інтеграція концепцій "зеленої" архітектури через цифрові платформи; - Українські та міжнародні приклади цифрових сталих ініціатив.	2	6	-	12	2, 4, 5, 8-11, 17
Всього	16	44	-	90	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять</u> , консультацій)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1. Здатен розуміти та аналізувати основні законодавчі акти і нормативи щодо архітектурно-проектної діяльності.	<i>Словесні методи</i> – пов’язані із формулюванням загальних положень про основні законодавчі акти і нормативи щодо архітектурно-проектної діяльності. <i>Практичні методи</i> – робота з основними законодавчими актами і нормативами в архітектурно-проектній діяльності Використання платформи MOODLE, ZOOM під час змішаної форми навчання.	12	Робота з нормативними документами, методичними вказівками, довідниками, посібниками, виконання індивідуальних практичних завдань	18
ДРН 2. Здатен застосовувати теоретичні знання у практичній діяльності та користуватися стандартами і нормативами в проектуванні, враховуючи принципи сталого розвитку.	<i>Словесні методи</i> – пов’язані з поясненням застосування теоретичних знань законодавчої сфери в архітектурі у практичній діяльності архітектора та пояснення алгоритму користування стандартами та нормативами в проектуванні <i>Практичні методи</i> - користування стандартами та нормативами в проектуванні. Використання платформи MOODLE, ZOOM під час змішаної форми навчання.	12	Робота з нормативними документами, методичними вказівками, довідниками, посібниками, виконання індивідуальних практичних завдань	18
ДРН 3. Здатен аналізувати містобудівну ситуацію при розміщенні об’єкта будівництва в структурі міста з урахуванням вимог сталого розвитку.	<i>Словесні методи</i> – пов’язані з поясненням методики аналізу містобудівної ситуації при розміщенні об’єкта будівництва в структурі міста. <i>Практичні методи</i> - аналіз містобудівної ситуації при розміщенні об’єкта будівництва в структурі міста на конкретних прикладах. Використання платформи MOODLE, ZOOM під час змішаної форми навчання.	12	Робота з нормативними документами, методичними вказівками, довідниками, посібниками, виконання індивідуальних практичних завдань	18
ДРН 4. Здатен складати архітектурно-планувальне завдання на проектування об’єкта та містобудівні умови і обмеження.	<i>Словесні методи</i> – пов’язані з поясненням методики складання архітектурно-планувального завдання на проектування об’єкта та містобудівних умов і обмежень. <i>Практичні методи</i> - складання архітектурно-планувального завдання на проектування об’єкта та містобудівних умов і обмежень для конкретних об’єктів. Використання платформи MOODLE, ZOOM під час змішаної форми навчання.	12	Робота з нормативними документами, методичними вказівками, довідниками, посібниками, виконання індивідуальних практичних завдань	18
ДРН 5. Здатен розуміти і за-	<i>Словесні методи</i> – пов’язані з поясненням теоретичних засад створення і	12	Робота з нормативними докумен-	18

стосовувати теоретичні засади створення і функціонування проектних організацій, їх завдання і цілі з орієнтацією на сталі підходи в архітектурній практиці.	функціонування проектних організацій. <i>Практичні методи</i> – методика і конкретні приклади створення і функціонування проектних організацій. Використання платформи MOODLE, ZOOM під час змішаної форми навчання.		тами, методичними вказівками, довідниками, посібниками, виконання індивідуальних практичних завдань	
---	--	--	---	--

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1.Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2.Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Індивідуальні розрахунково-практичні завдання після закінчення кожної теми	45 балів /45%	По закінченню вивчення теми
2.	Самостійне розрахунково-графічне завдання	10 балів/10%	До 13 тижня
3.	Проміжна тестова контрольна робота	15 балів / 15%	7-8 тиждень
4.	Екзамен	30 балів / 30%	По завершенню ОК

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Індивідуальні графічні розрахунково-практичні завдання завдання в процесі вивчення кожної теми (15 завдань)	<0,5 балів Індивідуальне творче завдання не відповідає поставленим задачам	0,5 -1 бал Індивідуальне завдання в цілому відповідає поставленим задачам, виконано на достатньому рівні	2 бали Індивідуальне завдання відповідає поставленим задачам, виконано на достатньо-високому рівні з незначними помилками	3 бали Індивідуальне завдання відповідає поставленим задачам, виконано на високому рівні
Самостійне розрахунково-графічне завдання (2 завдання)	<0,5 балів Розрахунково-графічне завдання не відповідає поставленим задачам	0,5 -2 бали Розрахунково-графічне завдання в цілому відповідає поставленим задачам, виконано на достатньому рівні	2-4 бали Розрахунково-графічне завдання відповідає поставленим задачам, виконано на достатньо-високому рівні з незначними помилками	5 балів Розрахунково-графічне завдання відповідає поставленим задачам, виконано на високому рівні

Проміжна тестова контрольна робота	<i><7 балів</i>	<i>7-9 балів</i>	<i>10-13 балів</i>	<i>14-15 балів</i>
	Більшість відповідей невірні	Більше половини відповідей на запитання вірні	Більшість відповідей на запитання вірні	Всі або майже всі відповіді на запитання вірні
Екзамен	<i><15 балів</i>	<i>16-20 балів</i>	<i>21-25 балів</i>	<i>26-30 балів</i>
	Відповіді на питання не відповідають поставленим завданням	Відповіді на запитання в цілому відповідають поставленим задачам, але достатньо умовні	Відповіді на запитання в цілому відповідають поставленим задачам з незначними помилками	Відповіді на запитання повністю відповідають поставленим задачам

5.3.Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	<i>Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над розрахунково-практичними завданнями</i>	Кожну лекцію
2.	<i>Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над самостійним розрахунково-графічним завданнями</i>	10-12 тиждень
3.	<i>Усний зворотний зв'язок на тестову контрольну роботу</i>	7-8 тиждень

Самооцінювання може використовуватися як елемент сумативного оцінювання, так і формативного оцінювання.

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

1. Безлюбченко О. С. Урбаністика: навч. посібник / О. С. Безлюбченко, О. В. Завальний. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 254 с.
2. Гнатченко Є. Ю. Конспект лекцій з дисципліни «Законодавство та архітектурно-проектна справа» (для студентів 5 курсу денної форми навчання освітньокваліфікаційного рівня спеціаліст, магістр спеціальності 7.06010202, 8.06010202 «Містобудування») / Є. Ю. Гнатченко; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Х.: ХНУМГ, 2013. – 50 с.
3. Кудрявцев О.В. Адміністративно-правове забезпечення діяльності державної архітектурно-будівельної інспекції в Україні: монографія / Кудрявцев О.В. – Одеса : Фенікс, 2018. – 248 с.
4. Мартишова Л. С. Основи містобудування: конспект лекцій для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 2 курсу денної форми навчання спеціальності 191 – Архітектура та містобудування) / Л. С. Мартишова; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 80 с.
5. Петренко І. В. Цифрові технології у містобудуванні: концепції та практика / І. В. Петренко. – Київ : Інститут міста, 2022. – 196 с.
6. Рибак К.О. Містобудівна діяльність як об'єкт адміністративно-правового регулювання : монографія / К.О. Рибак. – Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2018. – 250 с.
7. Шевченко О. М. Авторське право в архітектурі та будівництві : навч. посібник / О. М. Шевченко. – Київ : КНУБА, 2020. – 128 с.

6.1.1. Методичне забезпечення

8. Законодавство в архітектурі та основи проектної справи. Курс лекцій для студентів 1 м курсу денної форми навчання за спеціальністю 191 Архітектура та містобудування» ОС «магістр» / укл.: А.С. Бородай. – Суми: СНАУ, 2024 рік, 50 с. (*протокол № 6 від 31.05.2024 р.*).
9. Законодавство в архітектурі та основи проектної справи: методичні вказівки до практичних занять і самостійної роботи для студентів 1 курсу освітньої програми «Архітектура та містобудування» денної форми навчання освітнього ступеня «магістр» / укл.: А.С. Бородай. – Суми: СНАУ, 2024 – 37 с (*протокол № 6 від 31.05.2024 р.*).

6.1.2. Інші джерела

10. Про архітектурну діяльність : Закон України від 20.05.1999 р. № 687-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 31. – Ст. 246.
11. Про основи містобудування : Закон України від 16.11.1992 р № 2780-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 52. – Ст. 683.
12. Про регулювання містобудівної діяльності: Закон України від 17.02.2011 р. № 3038-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 34. – Ст. 343.

13. Про затвердження Порядку проведення експертизи містобудівної документації : Постанова Кабінету Міністрів України від 25 травня 2011 р. № 548 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 40. – Ст. 1642.
14. Про затвердження Порядку здійснення державного архітектурно-будівельного контролю : Постанова Кабінету Міністрів України від 23 травня 2011 р. № 553 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 40. – Ст. 1647.
15. ДБН Б 2.2-12:2019. Планування і забудова територій.
16. Андрух С.Л., Бородай С.П., Бородай А.С., Бородай Д.С., Галушка С.А. Проблема просторового буття мешканця мегаполіса. Науковий вісник будівництва. Харків, ХНУБА №3, 2020. – С. 62-71
17. Тараненко С.В., Бородай А.С., Бородай Я.О. Застосування інформаційних технологій в об'єктах пам'яті на прикладі території Бабиного Яру. Містобудування та територіальне планування: Наук.-техн. збірник. – К., КНУБА, 2024. – Вип. 86, с. 197-207